درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

نام:	**بسمه تعالی**	**دی ماه ۱۴۰۴**
نام خانوادگی:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بهار	**زمان : ۷۵ دقیقه**
نام پدر:	**دبیرستان نمونه دولتی امام موسی کاظم(ع)**	**تاریخ : ۱۴۰۴/۱۰/**
شماره دانش آموز:	**آزمون درس علوم و فنون ادبی ۳ پایه دوازدهم انسانی**	**سال تحصیلی ۰۵-۰۴**
تعداد صفحه: ۴	**تعداد سوال : ۴**	**نام دبیر: اجاقی**

ردیف	او شعر می‌نویسد یعنی؛ او دست می‌زند به جراحات شهر پیر	بارم
۱	**تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)** **۱- نشریه ادبی بهار با مدیریت چه کسی منتشر می‌شد؟** **۲- در شعر ملک الشعرای بهار و ادیب الممالک فراهانی توجه به کدام قالب شعری بیشتر بوده است؟** **۳- بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چه بود؟** **۴- در داستان های دوره مشروطه کدام ضعف تکنیکی مشهود است؟** **۵- متن زیر چه کتابی را معرفی می کند؟** «وی از شعرهای غربی نیز ترجمه هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب میشود. قطعه قلب مادر یکی از آن نمونه هاست.» **۶- جای خالی را با عبارت مناسب تکمیل کنید.** الف) قائم مقام فراهانی احیا کننده نثر فارسی است و ..... مهم ترین اثر اوست. ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، ..... بوده است. ج) مهمترین اثر میرزاده عشقی نمایشنامه منظوم ..... است. د) شعر ای قلم نمونه‌ای از اشعار انتقادی ..... است. **۷- هریک از موارد زیر در کدام حوزه از سبک‌شناسی (زبانی – ادبی – فکری) بررسی می شود؟** الف) کاربرد واژه «خلید» در مصرع « خلید خار درشتی به پای طفلی خُرد» ب) نثر دوران مشروطه با ویژگی هایی چون نوگرایی، تجدد خواهی و آزادی طلبی همراه بود. **۸- صحیح یا غلط بودن هریک از جمله‌های زیر را مشخص کنید.** الف) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می پردازد. ب) از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری توجه به تعلیم و تربیت جدید بوده است. ج) از نظر موسیقی و عروض، گروه سنت گرا پایبندی والتزام کمتری به سنت های ادبی داشتند. د) نثر بیداری با طنز اخلاقی-عرفانی همراه بود.	۴
۲	**موسیقی شعر (۶ نمره)** **۱- مصرع اول هر بیت را تقطیع کنید.** الف) باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟ باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است	۱.۲۵

www-kanoon-ir

ب) ای سرو بلند قامت دوست! وه وه که شمایلت چه نیکوست!

۲- مصرع نخست بیت زیر را به ۲ شکل برش بزنید و بگویید کدام برش نسبت به دیگری ترجیح دارد. ۰.۷۵

تـا رفت مرا از نظر آن چشـم جهان‌بین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت

۳- با توجه به بیت «سوی لشکر آفریدون شدند / ز نزدیک ضحّاک بیرون شدند» به سوالات پاسخ دهید ۰.۵

الف- به چه دلیل واژه سو به شکل «سُ» تلفظ میشود؟

ب- در پایه‌های آوایی اول و دوم مصرع نخست، چه نوع «اختیار شاعری زبانی یکسانی» به کار رفته است؟

۴- برای هر یک از ابیات زیر یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید(ناهمسان، همسان یک پایه‌ای، همسان دولختی) ۰.۵

الف- بی تو درکلبه گدایی خویش رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس

ب- گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم

۵- در بیت «در دام فتاده آهویی چند / محکم شده دست و پای در بند» چه اختیاری به کار رفته است؟ ۰.۲۵

۶- در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوّت بلند ی، همواره کوتاه است؟ ۰.۲۵

«به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن!» ۰.۷۵

۷- در بیت زیر اختیارات زبانی را مشخص کنید.

« پس سوی کاری فرستاد آن دگر تا از این دیگر شود او با خبر»

۸- واژهٔ دل‌آرام را یک بار با اختیار حذف همزه و یک بار بدون آن تقطیع کنید. ۰.۲۵

۹- هریک از کلمات زیر با چه اختیاری تقطیع شده است؟ ۰.۵

تو گفتی: - - - **نیازِ من: U - U -**

۱۰- در کدام هجای مصرع «اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را» اختیار حذف همزه به کار رفته است؟ ۰.۲۵

۱۱- اختیارات شاعری را در مصرع نخست بیت زیر نشان دهید. ۰.۷۵

«من و تو غافلیم و ماه و خورشید / بر این گردون گردان نیست غافل»

www-kanoon-ir

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۱- آرایه های به کار رفته در ابیات زیر را مشخص کنید. (لف و نشر، تضاد، متناقض نما، مراعات نظیر، تلمیح، تضمین) ۲.۲۵

الف) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

ب) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دیـد معـراج ز پا افتـادن ما را

ج) چیست ایـن سقـفِ بلندِ ساده بسیار نقش هیچ دانا زین معمّا در جهـان آگاه نیست

د) هر کو نظـری دارد با یار کمـان ابرو باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها

ه) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ: «منم که شهره شهـرم به عشق ورزیدن»

و) شاه ترکان سخـن مدعیان می شنود شرمی از مظلمه خـون سیاووشش باد

ز) چشم دل باز کن که جان بینی وآن چه نادیدنی است آن بینی

ح) گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین

ط) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام آزادم

۲- در هریک از ابیات زیر تضاد به کار رفته یا تناقض؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. ۰.۷۵

الف) کی شـود ایـن روان مـن ساکن؟ ایـن چنیـن ساکـن روان که منم

ب) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گل نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد

۳

۳- در بیت «افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه ز من، شمع ز من،گل ز من آموخت» ۰.۷۵

لف دوم و نشر سوم را مشخص کنید.

نوع لف و نشر را بنویسید.

۴- در مصرع « وز مهر و کین تو دو نمونه است سم و شهد» چه نوع لف و نشری به کار رفته؟ ۰.۲۵

۵- در بیت زیر به چه دلیل، آرایه ادبی «متناقض نما» دیده میشود؟ ۰.۵

ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی از این باد از مدد خواهی چراغ دل بر افروزی

۶- در بیت «بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است» هر دو آرایه ..... و ..... وجود دارد. ۰.۵

۷- ۲ تلمیح بیت «گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا» را توضیح دهید. ۰.۵

۸- تلمیح به کار رفته در بیت «آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» را توضیح دهید. ۰.۵

www-kanoon-ir

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱- با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید: ۱.۲۵

«...مخدوم مهربان من! از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که نه از طرف بَریدی و سالمی و نه از اینجانب قاصدی و پیامی. طایر مکاتبات را پَر بسته و کلبه مراودات را در بسته ...»

الف- محوری‌ترین پیام متن بالا چیست؟

ب- نوع ترکیب «کلبه مراودات» را بنویسید.

پ- نمونه ای از سجع در متن بالا بیابید و آن را بنویسید.

ت- چند اضافه تشبیهی در متن بالا به کار رفته است؟

۲- با توجه به متن زیر به پرسشها پاسخ دهید: ۱

باری چه درد سر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت . حاال که می بیند آن روی کار بالاست ، دست و پایش را گم کرده ، تمام آن حرف ها یادش رفته . تا یک فرّاش قرمز پوش می بینید ، دلش می تپد ، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد ، می گوید «امان از همنشین بد»

الف) ۳ مورد از ویژگی‌های زبانی نثر بیداری را بنویسید.

ب) یک مورد از ویژگی های فکری متن بالا را بنویسید. ۴

۳- با توجه به بیت «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی» اثر فرخی یزدی، سراینده از شاعران شاخص کدام دوره است؟ او از کدام یک از شاعران قدیم الگو گرفته است؟ (یک مورد) ۰.۵ ۰.۵

۴- با توجه به ابیات زیر، ۲ مورد از ویژگی های فکری شعر بهار را بنویسید.

از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند — شو بار سفـر بند که یاران همه رفتند
یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران — تنها به قفس ماند و هَزاران همه رفتند ۰.۷۵

۵- ۲ ویژگی زبانی و یک ویژگی فکری متن زیر را بنویسید.

«ننه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی رودهات ببره، چقدر حرف میزنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمیسازند»

ای سرود نغز کامشب آتش اندر من زدی — خانه‌ات روشن! که برقَم باز در خرمن زدی
از تو بال و پر گرفتم، بَر شدم، دیگر شدم — ناگهانـم شعله در جان و تن و گفتن زدی
نام تو باد و شکوه! ای شور شعر پـارسی! — کـآتش اندر بُنگهِ سودای مـرد و زن زدی